

פאיריג לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 18 ♦ פרשת אמור

דברי חכמים

צריכים להתבונן וללמוד את צורת עבודתו של היצר הרע

היצר הרע- הסטרא אחרא- זרע עמלק שמסובב אותנו, יושב בתוכנו וממתין, עד שהוא מוצא בנו פרוצות וחודר פנימה

הוא עונה תשובות לכל השאלות:

מי עושה לנו את כל הצרות?

העריבים...

השליט הזה...

הגויים האלו...

הכל הבלים !!

כל אלו נציגים של הסיטרא אחרא, שבאים לפתות ולהסיח את דעתנו מן האמת

וחשוב לזכור שהם גם אלו שבאים אחר כך לפחוע מהאדם את מחיר הכישלונות שלו

"אמר ר"ל, הוא שטן, הוא יצר הרע, הוא מלאך המוות" הכל זה אותו אחד

מתוך שיחותיו של מו"ר המשגיח הגרי"ד שפיר זצוק"ל שיום היארצייט שלו חל היום (מתוך הספר אשיר עזר)

הגות שאבעס'

וּבְקִצְרֵיכֶם אֶת קִצְרֵי אֲרֻצְכֶם לֹא תִכְלֶה פֶּאת שְׂדֵךְ בְּקִצְרֵךְ וְלֶקֶט קִצְרֵךְ לֹא תִלְקֹט לְעֵנִי וְלִגְרַם תִּעְזֹב אֹתָם אֲנִי ד' אֱלֹהֵיכֶם

אומר הכלי יקר: סמיכות פסוק זה לפר' העומר נראה על דרך המדרש (במ"ר יז.ה) האומר שסבב הקב"ה את ישראל במצות בכל מעשה יצא לחרוש לא תחרוש בשור וחמור, יצא לזרוע לא תזרע כלאים, יצא לקצור לא תכלה פאת שדך כו'. וסד"א ששדה זו שבינו שקוצרין ממנו העומר וכבר נעשה בה מצוה אחת שוב אינו חייב למיעבד בה מצוה אחרית, תלמוד לומר לא תכלה פאת שדך. לומר לך שמכל מקום מצוה זו אינה פוטרת אותך מן לקט שכחה ופאה

אדם טורח ועמל ובכל פעולה יש לו ציווי נוסף, לא לחרוש בבלאים, להשאיר פאה, להשאיר לקט שכחה ופאה, לכאורה למה הקב"ה בוחר להכביד עלינו כ"כ? אבל לכל ברור שהקב"ה נתן לעמ"י מצוות רבות לא כדי להעמיס עליהם, אלא כדי לזכותם להיות מסובבים במצוות

האמונה שכל מה שעושה ד' הכל לטובה הינה שער לכל החיים הרוחניים, לכלל עבודת השם, השער ליראת שמים, לאהבת השם, להליכה בדרכיו במידות טובות, להתחברות ודבקות בו בתורה ובתפילה, אך לעיתים כשמגיע האדם לחלק המר והקשה של החיים, ניסיונות, נפילות, קשיים וכו' קשה הרבה יותר להאמין בפשטות שהכל לטובה

כשקשה ומר האדם עלול להתחיל לחשוב 'ברור שאני מאמין שהכל לטובה, אבל אולי לפעמים יש דבר כזה שכדי להגיע לתיקון העולם, צריך לעשות רע למישהו' ומחשבות דומות

אבל האמת היא ש 'אין רע יורד מלמעלה', שבאמת הכל טוב, וכדאי לי לתת 'אמון' בבורא עולם, אמון שהוא טוב ומיטיב לא רק בעצמותו ולכלל העולם, או לכלל ישראל, אלא טוב ומיטיב לי באופן אישי.

להאמין שד' ית' הוא אבא שאוהב אותי יותר מכל, וכל מה שיש לי זה ממנו, הוא מבין אותי ודואג לי, אכפת לו ממני בצורה אישית, לא כפרט מתוך ישראל, אלא כבן יחיד האהוב לאביו

כשחסר את החוויה הזו בצורה פשוטה, קשה מאוד להכיל מאורעות כואבים וקשים, זה אפשרי רק כשיש את ההקדמה שהשם בצד שלי ורוצה בטובתי ואוהב אותי, בלי זה 'הכל משמים' זה להכחיש את הכאב והעניין נתפס בלב האדם כמשהו מרוחק ומנותק ולא משהו פשוט וחלק מחיי

אבל ישנה נקודה נוספת ועמוקה יותר, הגורמת ל 'חוסר האמון' בטוב של ד'

בתפיסה הפשוטה, אם מר וכואב לי התרגום של זה הוא שרע לי, רע מאוד. ואם מתוק ומאיר לי אז הכל טוב!

אבל באמת יכול להיות שמר לי, שורף לי עד מוות, אבל זה הכי טוב בשבילי!!

נתאר לעצמנו, אדם צועד ברחוב, לפתע מזנק עליו ברנש גדול ממדים ובידו מקדחה נטענת, והוא מכניס אותה לתוך פיו ומתחיל לקדוח, כמובן שהקורבן מתחיל ישר להשתלל, להכות את המתקיף ולאחר מכן מגיש תלונה במשטרה על ניסיון לרצח

לעומת זאת, אדם סובל מכאבי שיניים נוראים, הולך לרופא שאומר לו 'מצטער אך אינני יכול לעזור, לך לרופא פלוני הידוע אולי לו יהיה איך לסייע לך', מגיע החולה לרופא הדגול והוא בודק ביסודיות ואז אומר לפציינט הנכבד 'תשמע, עקרונית השיניים שלך במצב נורא ואתה צריך לעבור ניתוח להשתלת לסת, אבל יש אופציה מורכבת אחת שאני יכול לעשות שתמנע את הצורך בניתוח, אבל היא כרוכה בשני בעיות, הבעיה הראשונה היא שאת הטיפול העדין הזה אין אפשרות לבצע בהרדמה ולכן תצטרך לעבור אותו ללא כל הרדמה, והבעיה השנייה, שמחמת הכאבים הנוראים של הטיפול אתה עלול לזוז והכל עלול להשתבש, לכן עלי לשכור כמה גברתנים שיקשרו אותך למיטה, וישמרו בכל מהלך הטיפול שלא תזוז כלל וכל התענוג הזה יעלה 20000 ש"ח, כמובן שהפציינט שמבין את מצבו אומר לרופא 'מתי הכי מהר שכבודו יכול לערוך את הטיפול?' ומנסה לשדלו להקדים את התור ככל האפשר, ולאחר הטיפול הוא מגיש לרופא מעטפה עם סכום הכסף, אליה מצורף שי נאה ומכתב נרגש ואומר לו 'הצללת אותי, איזה אדם מיוחד ורגיש אתה'

והקושיא זועקת מאליה, הבן-אדם קודח לך בתוך הפה, אחרי שקשר אותך למיטה שלא תוכל להתנגד ואתה לא רק משלם לו, אלא עוד מוסיף מתנה, עם מכתב מרגש ומודה לו בכל פה? זה לא כאב לך? הרי עד קצה העיר שמעו את הצרחות?

התשובה שלו תהיה ברורה, 'נכון סבלתי נוראות, הרגשתי שאינני יכול לסבול עוד, אבל הרופא הזה כל כך התמסר אלי וכל כך היה רגיש לכאב שלי, שעשה הכל, גם במחיר הקושי שלו לראות אותי כך, כדי להיטיב איתי ולרפא אותי'

יכול להיות בהחלט שמר וכואב לי נוראות, אבל זה הכי טוב בשבילי!

וגם להיפך, אני יודע ומרגיש בבהירות שד' בצד שלי ודואג לי, אבל הקושי/הניסיון הזה שורף ומר לי נורא!

ואז, רק אז, שאני משלב את הידיעה ש 'אין רע יורד מלמעלה' וביחד עם זה אני נותן נוכחות ומרחב לכאב שלי, אני יכול באמת להגיד 'הכל משמים' באמונה תמימה ושלמה !!!

חכמתכם ובינתכם

האומר דבר בשם אמוך מביא גאולה לעולם

יש לומר בדרך צחות, שהאומר דבר מעצמו, דרכו להאריך בראיות וטענות, כדי לחזק ולהוכיח את צדקת דבריו, אך האומר שמועה בשם מישהו אחר לא חשוב לו כל כך לבסס ולהצדיק את השמועה של הזולת ולכן איננו מאריך בראיות וממילא השיעור מתקצר ועל ידי כך מביא גאולה לעולם

נמשל נפלא מהמגיד מדובנא עד כמה הקב"ה אוהב את עמו ישראל וכל מה שעושה הכל לטובתם.

מעשה במלך עשיר ורב כבוד וכה, ולו בן יחיד שנולד אחרי ציפיה רבת שנים. בהגיעו לפרקו, גאתה ההתרגשות בבית המלך – הן מועד נישואי יורש העצר קרב ובא! קרא המלך ליועציו ושריו, ופסק: 'מחצית מאוצרות המלוכה!', מחצית! אני הולך להשקיע בבגד לשמחת נישואי בני יקירי. יבואו לכאן חייטים מומחים בעלי שם עולמי, יבחר אחד מהם – המומחה הגדול והיוקרתי ביותר, יקבל לידיו את הבד היקר בתבל – ויתפור את החליפה המהודרת והיקרה!

כאשר ציווה המלך, כך קם והיה. לאחר התייעצויות קדחתניות, נבחר חייט יהודי מומחה בעל שם עולמי, אשר קיבל לידיו פיסת בד משי שזורה בחוטי זהב ויהלומים נדירים, ממנה יתפור את הבגד היקר. החייט מדד את המלך לאורך ולרוחב, בדק את השרוולים, הצוואר, הכיסים וכל היתר, והחל לעסוק במרץ בתפירת הבגד.

ככל יהודי המצליח במלאכתו, גם אותו חייט יהודי היה לצנינים בעיני כמה מיועצי המלך, שהיו דוגמא מוחשית להלכה כי 'עשו שונא ליעקב'. הללו רקמו עליו עלילה, ועם סיום המלאכה, כאשר הבגד היה מוכן לשביעות רצון המלך, באו לפני המלך וטענתם בפיהם. 'אדונינו המלך יעשה את החשבון. הלא ניתן לחייט בד באורך 10 מטרים, ואילו כל הבגד אינו אלא שבעה וחצי מטרים. היכן הם איפה שניים וחצי המטרים הנוספים? אין ספק כי יד החייט היהודי במעל!'

עשה המלך את החשבון, והנה אמת נכון הדבר. החייט קיבל 10 מטרים של הבד היקר בתבל, בעוד הבגד אינו מכיל יותר משבעה ומטרים ומחצית. אין ספק, החייט הלך אינו מומחה רק בתפירה, הוא מומחה לא קטן גם בגניבה... לפיכך, ציווה המלך לשלול את שכרו, ולהעמידו לדיון על פשעו החמור מול חבר שופטים.

'בית המשפט!' קרא ראש ההרכב, והס הושלך באולם בית המשפט, הצפוף מפה לפה באנשי בית המלוכה והמלך בראשם מצד אחד, לצד בני משפחת החייט האומלל מהצד השני. התובע המלכותי נעמד על רגליו, והקריא את התביעה על המעילה החמורה של החייט בכספי בית המלוכה, בגונבו לא פחות מרבע מהבד היקר...'

'ומה יש לך לומר להגנתך?', שאל השופט בפנים חמורות סבר. 'הביאו לי את הבגד בבקשה, ואראה לכם שלא נעלם אפילו חוט אחד' אמר החייט בביטחון. חיש קל הובא הבגד המפואר לאולם המשפט, ובאין אומר ודברים הוציא החייט מספרים קטנים מכיסו, והחל גוזר את הבגד היקר לנגד עיניהם הנקרעות בתדהמה של הנוכחים כולם, שנתקפו בהלם מוחלט!

'עצור, אל תחתוך את הבגד היקר', קרא המלך, שהתעשת ראשון, 'מדוע?', שאל החייט בחיוך רפה, 'וכי לא רציתם לדעת להיכן נעלם רבע מהבד? הנה', אמר החייט והחווה באמצעו על המכפלת בתחתית, 'כאן טמונים עשרים ס"מ החסרים, וכאן', הוסיף והחווה על הכתפיות, 'עוד כחצי מטר. המתינו קמעא, אגזור את כל הבגד, וכבר תיווכחו בעיניכם כי לא חסר כאן אפילו בדל חוט!' 'אל תחתוך, אין צורך, באמת', אמר המלך כמתנצל. 'הבנתי היטב את דבריך. הבד החסר טמון בין קפליה של החליפה התפורה לתפירתך, וכל מעשה הגניבה הינו עלילה מרושעת...'

מעשה זה היה מספר המגיד מדובנא, לבאר את דברי הגמרא המספרת, שכאשר הוציאו את רבי עקיבא להריגה בעשרת הרוגי מלכות, סרקו את בשרו במסרוקות של ברזל. אמרו המלאכים לפני הקדוש ברוך הוא: היתכן? זו תורה וזו שכרה? רבי עקיבא שהיה דורש תילי תילין של הלכות על כל תג ותג – ייפטר מהעולם במיתה נוראה כזו?

השיב להם הקדוש ברוך הוא: 'כך עלתה במחשבה לפני, שתוקו, ואם לאו אני מחזיר את העולם לתוהו ובוהו'. ונשאלת כאן שאלה עצומה – איזו תשובה השיב להם הקב"ה? הרי המלאכים דיברו דברי טעם, כי לא נאה ולא יאה שבכיר עוסקי התורה בדור ימות במיתה משונה ואכזרית. ומה תשובה קיבלו? וכי – כביכול – היה זה איום בעלמא, ללא קשר לדברי המלאכים?

אלא הביאור הוא, שהקב"ה השיב למלאכים: רוצים להבין חשבוננו של עולם? רוצים לדעת להיכן נעלם שכר התורה? הבה 'נחתוך' את העולם, נחזיר את היקום כולו לתוהו ובוהו, וכבר תראו את מלוא התמונה החסרה! אנחנו כאן, בביקורינו הקצר בעולם הזה, מבינים פחות ממעט מאוד בחשבוננו של עולם. למה הדברים צריכים להתנהל כך, מה טעם נגדו על פלוני גזירות כאלה, ולמה דווקא אני, מכל אחי / משפחתי / קהילתי / חברי נאלץ להתמודד עם קושי כזה או אחר?

יש לך תשובה, אך כדי לדעת אותה – עלינו להחזיר את העולם לתוהו ובוהו. לאפס את העולם לנקודת ההתחלה, ורק 'מגיד מראשית אחרית' יודע את הסיבות והטעמים לכל דבר, לכל צרה, לכל גזירה. מנקודת ראייתנו הקצרה – אי אפשר לדעת את כל התשובות!

אפשר רק להאמין! להאמין ולדעת, כי הקדוש ברוך הוא עושה לנו רק טוב, רק טוב! ואם אנחנו לא רואים זאת בעיניים, זה לא כי מה שנעשה לא טוב, אלא בגלל שהמשקפיים שלנו, איך לומר בעדינות, לא משהו בראיה למרחוק...'

יהי רצון מלפניך

יש להתבונן בנוסח זה השגור בפי כל. מהו יהי רצון מלפניך? וכי אנו מבקשים מהקב"ה שיהיה לו רצון?

אלא כך הוא הענין, בתפילת ר' ישמעאל כהן גדול בבית קדשי הקדשים (ברכות ו). נזכר נוסח זה. נתבונן בו. יהי רצון מלפני שיכבשו רחמי את כעסי. ודאי שאין הכוונה שהקב"ה רוצה שיהיה לו רצון, אלא חפצו להוציא את רצונו לאור. שרצונו יצא מלפניו, ולא יהיה חבוי, אלא יצא לאור.

(מתוך הספר הנפלא 'טעם בתפילה')

שונה הלכות

מעשה באברך שיום אחד בעת הליכתו חזרה לביתו מהכולל, שמע קול צפצוף מאחורי העשבים הגדלים בשביל, הציץ, וגילה ארנבת חומה קטנה, שעליה פעמון והבין שנאבדה.

ומכיוון שמצוות השבת אבדה היא אף בבעלי חיים, כמפורש בתורה. נטל האברך את הארנבת, הכניסה לארגז, והביאה לביתו, שם הניחה על השולחן.

לאחר כמה רגעים נכנסה אשתו לסלון ופתחה את הארגז, והנה צעירת הרגלים... תפסה האישה את רגליה ונמלטה החוצה אל הרחוב, כשהיא אומרת לבעלה, 'אין אני והיא יכולים לדור בכפיפה אחת'.

ניסה בעלה לשדלה, הרי אנו יכולים לקיים מצוה גדולה של השבת אבדה, אך אשתו ענתה לו, 'יש מצווה גדולה מזו, והיא מכבדה יותר מגופו ולכן עליך לסלק את הארנבת מהבית למרות ההפסד של השבת אבדה.

ניסה האברך לבקש מרעים וידידים שיטלוה וישמרוה הם, ולא רצו. שאל לרב אחד שאמר, פשיטא שאשתו קודמת. שאל לרב אחר ואמר, הלא אמרו שאם האישה אומרת לבעלה לעבור על דברי תורה אין שומע לה, והיאך היא יכולה למנוע ממך לקיים מצות השבת אבדה?!

מה אתם הייתם אומרים במקרה כזה??

אשמח לקבל הערות והארות, רעיונות וחומרים וכן בקשות לקבלת העלון במייל

ניתן לשלוח לעורך זאב כץ

8404494@gmail.com